

In art. 17 2de lid wordt de toepassing van art. 18 niet uitgeschakeld, zoodat wanneer compensatie volgens dit artikel heeft plaats gehad, niet andermaal compensatie kan plaats vinden.

Het 5de geval van den Heer *de Leede* leent zich nog tot een andere vraag, n.l. deze.

Als art. 17 1ste lid te toegepast, blijft een niet verrekend verlies van f 2.000,—.

Art. 17 2de lid schrijft nu voor, dat dit verlies moet verrekend worden bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar.

De vraag is nu hoe groot het „volgens de genoemde artikelen bepaalde inkomen”, waarvan in art. 18 sprake is, bedraagt.

Is dit nu f 2.000,— negatief gebleven of wordt dit door de toepassing van art. 17 2de lid teruggebracht tot nihil, in welk geval voor het belastingjaar 1926/27 zou worden aangeslagen naar f 8.000.— min f 500,— persoonlijke lasten = f 7.500,—.

Persoonlijk voel ik voor deze opvatting niets, omdat dan zou moeten vaststaan, dat art. 17 2de lid een andere compensatiemogelijkheid in hetzelfde belastingjaar zou uitsluiten.

Resumeerende kom ik tot de volgende conclusies.

1e. het niet-compenseeren van verliezen uit op zich zelf staande werkzaamheden bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar is overeenkomstig de letter der wet, doch in strijd met den geest der wet.

2e. onder „inkomen”, waarmede volgens art. 17 2de lid moet verrekend worden, is te verstaan het inkomen berekend volgens de artt. 4 t/m 18 der wet.

3e. indien in eenig belastingjaar een verlies uit permanente bronnen van inkomen kan worden verrekend met de zuivere opbrengst van op zich zelf staande werkzaamheden in dat jaar, kan niet bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar andermaal verrekend worden.

4e. indien het bedrag, dat bij de vaststelling van het inkomen voor het volgend belastingjaar eenmaal is vastgesteld, behoeft niet te worden nagegaan of de grootte van dit bedrag wijziging zou kunnen ondergaan, door per 1 Mei van dat volgend belastingjaar de bronnentheorie nog eens toe te passen op de samenstellende bestanddeelen van dat vastgestelde bedrag.

H. C. VAN WOERDEN

NASCHRIFT

Ter voldoening aan het verzoek der redactie om een zoo beknopt mogelijk naschrift te geven, zal ik alleen op de hoofdpunten van het betoog van den Heer *van Woerden* ingaan. De Heer *van Woerden* is van meening, dat de op zichzelf staande werkzaamheden bij de toepassing der nieuwe compensatiebepaling niet buiten beschouwing mogen blijven.

Ten aanzien van het bedrag, dat voor compensatie in aanmerking komt, baseert hij dit op den geest der wet en ten aanzien van het bedrag, waarmede verrekening moet plaats hebben, motiveert hij zijne opvatting door er op te wijzen, dat onder het begrip inkomen ook de op zichzelf staande werkzaamheden vallen.

Beide punten zal ik achtereenvolgens behandelen.

Voor wat betreft het eerste punt merkt de Heer *van Woerden* op, dat ik eene onjuistheid heb begaan door te concluderen, dat op zichzelf staande werkzaamheden buiten beschouwing moeten blijven, omdat de nieuwe compensatieregeling zich tot de zuivere bronnen van inkomen beperkt. Door mij zijn echter als gronden aangevoerd, de toevoeging der nieuwe bepaling aan art. 17 — dat alléén de compensatie regelde van de z.g. *permanente* bronnen van uitkomsten — en de uitdrukkelijke motivering dier toevoeging in de M. v. T. De bedoelde onjuistheid is dus niet begaan.

Ten einde aan te toonen, dat de uitschakeling der op zich-

zelf staande werkzaamheden in strijd is met den geest van de wet, gaat de Heer *van Woerden* de M. v. T. op de wijziging van art. 17 na.

Uit hetgeen hij daaruit aanhaalt en de interpretatie, die hij buitendien daaraan geeft, is inderdaad niet af te leiden, dat de Minister de compensatie heeft willen beperken tot de permanente bronnen van inkomen. Zeer zeker is dit echter af te leiden uit hetgeen ik uit de M. v. T. citeerde om de motieven, die tot de nieuwe compensatie-regeling hebben geleid, weer te geven. De Minister heeft het daar toch over eene bron van inkomen, die eene sterk wisselende opbrengst, en zelfs zoo nu en dan eene negatieve opbrengst geeft. De Heer *van Woerden* zal toegeven, dat hier alleen van eene permanente bron van inkomen sprake kan zijn.

Eene beperking der compensatie-regeling tot de permanente bronnen van inkomen past dus volkomen bij de motiveering in de M. v. T. aan. En dit is ook wat in de practijk gewenscht werd. Juist het niet compenseeren van die wisselende opbrengst van eenzelfde bron van inkomen, voelde men steeds als eene groote onbillijkheid aan.

Verder verlieze men niet uit het oog, dat door het invoeren der nieuwe bepaling, aan de eischen der theorie geweld is aangedaan. Dat men zich hierbij beperkt, kan ik moeilijk in strijd met den geest van de wet vinden en is verder ook niets ongewoons in de Wet op de R.I.B. Analoge gevallen treft men aan bij het Hoofdstuk „Ontheffingen”.

Wat het tweede punt betreft zij opgemerkt, dat hieromtrent alleen bepaald is, dat verrekening moet geschieden bij de vaststelling van het inkomen van het volgend of daaropvolgend belastingjaar. Dit ziet dus op het tijdstip van verrekening en niet op het bedrag, waarmede verrekend moet worden. Dat die verrekening dus per sé met dat inkomen moet geschieden, zooals de Heer *van Woerden* meent, acht ik onjuist. Er is hier voldoende ruimte voor andere opvattingen en dan blijf ik nog steeds mijne opvatting om een nadeelig saldo van art. 17 van een bepaald belastingjaar te verrekenen met een positief saldo van art. 17 van het volgend belastingjaar, de meest juiste vinden, en wel

1°. omdat het mij voorkomt, dat dit meer in overeenstemming met de bedoeling der nieuwe bepaling is; en

2°. omdat het mij logischer schijnt de verrekening te doen plaats vinden tusschen twee gelijksoortige grootheden, dan zooals de Heer *van Woerden* wil, tusschen twee ongelijksoortige grootheden.

Wat conclusie 3 aangaat zie ik niet in, waarom in een uitzonderingsgeval de toepassing van art. 17, 2e lid achterwege zou moeten blijven, ook al is een dubbele aftrek daarvan het gevolg.

Conclusie 4 geeft de principieele meening van den Heer *van Woerden* weer, dat de bronnentheorie op art. 17, 2e lid niet van toepassing is.

Ik heb mij in dit opzicht minder positief uitgelaten en zal aan de toekomstige jurisprudentie maar overlaten hoe in zoo'n geval gehandeld moet worden. Intusschen geef ik volkomen toe, dat de lezing van den Heer *van Woerden* voor de practijk de meest aantrekkelijke is.

H. d. L.

EFFICIËNTIE

Red. L. POLAK

Nederlandsch Instituut voor Efficiency

Het bestuur van bovengenoemde Vereeniging verzoekt ons plaatsing van de onderstaande mededeelingen, aan welk verzoek wij gaarne voldoen.

Het denkbeeld tot oprichting van een blijvend Instituut voor Efficiency, werd geboren tijdens het Bezuinigings

(Efficiency)congres 1923, hetwelk plaats vond op initiatief van de Vereeniging van ambtenaren der Gemeente-financiën, den gemeentebedrijven en diensten.

Het Instituut kwam tot stand den 12den December 1925, na eene vergadering, waarop inleidingen werden gehouden door Mr. Dr. A. van Doorninck, Thesaurier-Generaal aan het Departement van Financiën en Prof. Dr. Ir. J. Goudriaan Jr.

Krachtens de bepalingen der statuten zijn zoowel openbare als particuliere lichamen lid evenals particuliere personen en ambtenaren.

Het doel van het Instituut is, het verbreiden van kennis omtrent efficiency en in het bijzonder het samenbrengen en bevorderen van samenwerking van alle lichamen en personen, die bereid zijn aan de verwezenlijking van dit doel mede te werken.

De goedkeuring werd op de statuten verkregen bij Koninklijk Besluit van 2 Juli 1926, No. 33.

Het Dagelijksch Bestuur bestaat uit de heeren: Mr. J. L. C. van Meerwijk, Voorzitter; Prof. Dr. Ir. J. Goudriaan Jr.; Prof. Th. Limpert Jr.; Eduard Gerzon; Ir. F. Donker Duyvis en H. Keegstra, Secretaris-Penningmeester.

Het Bestuur bestaat, behalve uit de leden van het Dagelijksch Bestuur, uit de navolgende personen: Ir. H. A. Hartogh, M. F. C. v. Teeseling, H. M. van Unen, H. A. Verheij, Ir. V. W. van Gogh, G. P. J. Hogeweg, Mr. J. C. Heijningh, A. M. J. Kruissink, J. J. Rien Vis, Ir. Cl. G. Driessen, M. Pimentel, A. E. Meijer, A. B. de Zeeuw en Ir. B. M. Gratama.

Door het Bestuur werden, hetzij ter voorbereiding van afzonderlijke afdelingen van het Instituut, hetzij ter bestudering van bepaalde onderwerpen, de navolgende commissies gevormd:

Commissie a. voor publicaties en litteratuurgegevens (technische bibliografie). Voor dit doel heeft het Instituut een belangengemeenschap aangegaan met het Nederlandsche Instituut voor Documentatie en Registratuur. Eene subcommissie werd gevormd voor de 100 beste boeken op het gebied der efficiency.

Commissie b. voor tentoonstellingen en tentoonstellingsmateriaal.

Commissie c. voor researchwerk, zoowel voor particuliere als openbare ondernemingen.

Commissie d. voor de efficiency van den menschelijken arbeidsfactor. Eene subcommissie werd gevormd voor het uitbrengen van een rapport omtrent den stand der psychotechniek in binnen- en buitenland; en een tweede subcommissie voor het verzamelen van reeds bereikte resultaten met betrekking tot de rusttijden bij het werken met kantoormachines.

Commissie e. voor de propaganda.

Commissie f. voor de organisatie en den beheersvorm, zoowel bij groote particuliere als openbare ondernemingen.

Commissie g. voor de bureau-organisatie.

Tot het instellen eener Commissie van advies, waarin zitting zullen hebben vooraanstaande mannen, zoowel uit het openbare als particuliere leven, werd besloten.

Verder zij nog vermeld, dat naast verschillende individueele leden en rechtspersonen, welke niet in het Bestuur zijn vertegenwoordigd, het Instituut de navolgende overheidslichamen, particuliere instellingen en vereenigingen als lid kent, welke een vertegenwoordiger in het Bestuur aanwezen:

1. Het Departement van Financiën.
2. Het Departement van Arbeid, Handel en Nijverheid.
3. De Gemeente Amsterdam.
4. De Gemeente Rotterdam.
5. De Gemeente 's-Gravenhage.
6. De Twentsche Bank.
7. De Rijksverzekeringsbank.
8. De Coöperatieve Vereeniging „Centraal Beheer”.

9. Het Nederlandsche Instituut van Accountants.

10. De Prov. Geldersche Electriciteits Maatschappij.

11. De Nederlandsche Organisatie van Accountants.

12. De N.V. Gebr. Gerzon's Modemagazijnen.

13. De Nederlandsche Bond van Accountants.

14. De Hoofdde commissie voor de Normalisatie in Nederland.

15. Het Koninklijke Instituut van Ingenieurs.

Een bureau van het Instituut, dat te Amsterdam zal worden gevestigd, is in voorbereiding.

Nuttig effect van reclame-drukwerk

Ieder die veel reclamedrukwerk ontvangt en dat wenscht te bewaren ter vastlegging van adressen van leveranciers, zal weten hoe moeilijk het is om de menigte papieren, die men na verloop van tijd krijgt, overzichtelijk te bewaren.

De schuld daarvan is het gebrek aan eenheid in de formaten. Men lette eens op, welk een chaotische verscheidenheid men krijgt bij gelegenheden als jaarbeurzen e.d.

Veilig mag worden aangenomen, dat dit voor zeer velen, die niet *oogenblikkelijk* belang hebben bij de adressen van leveranciers van een bepaald artikel, aanleiding is om vroeg of laat den rommel op te ruimen. Bij voorkomende gelegenheden ondervinden zij daarvan den last.

In verband hiermede zij gewezen op de DIN. Bestelkaart. De Deutsche Normalisatie instelling heeft een kaartregister aangelegd van leveranciers, die artikelen volgens Dinnormen leveren.

Als voorbeeld is hieronder zoo'n kaart, formaat 148 × 105 m.m. geproduceerd. De volledige verzameling kaarten, reeds een paar honderd en de nieuw verschijnende worden op aanvraag gratis toegezonden.

Het gebeurt dikwijls, dat aan het Centraal Normalisatie Bureau naar adressen van leveranciers van normale onderdelen wordt gevraagd. Zoo werd o.a. door een machinefabriek, die moeren en bouten volgens Nederlandsche normaalvoorschriften had ingevoerd, gevraagd, waar passende sleutels voor deze moeren te krijgen waren.

Een adres van een Nederlandsche leverancier was op dat moment niet bij de hand, doch in het kaartregister van de N. D. I. konden er, onder Maschinenteile, direct een 10-tal opgeslagen worden.

Voor den Nederlandschen handel en nijverheid zal het ook van belang zijn, dat adressen vastgelegd worden. Waar toch door velen geld voor reclame drukwerk wordt uitgetrokken, kan zonder extra moeite of kosten er voor gezorgd worden, dat ordelijk opbergen van die drukwerken mogelijk wordt.

De normaalbladen N 381 en N 382 geven reeksen genormaliseerde papierformaten. Speciaal aanbevolen voor catalogi worden op N 382 de formaten A 4 (210 × 297 m.m.), A 5 (148 × 210 m.m.) en A 6 (105 × 148 m.m.).

Door zich aan deze formaten te houden is de belangrijkste stap reeds gedaan. Men kan nog eenige eenheid brengen in de indeeling van den tekst of brochuren, hetgeen het snelle oriënteren gemakkelijk maakt. B.v. zou men steeds links boven het onderwerp en rechts boven den naam van den leverancier kunnen plaatsen. Hiervoor is eenig onderling overleg noodig. Er bestaan genoeg vereenigingen, die zich hiermede zouden kunnen bezig houden. Hoofdzaak is echter eenheid in het formaat en daar kan iedere fabrikant zelf voor zorgen. Onderling overleg, de voornaamste factor van alles, is hiervoor niet meer noodig, daar de Hoofdde commissie voor de Normalisatie den weg reeds gebaad heeft.